

2. Влізло В. В. Лабораторна діагностика у ветеринарній медицині / В. В. Влізло, Л. Г. Слівінська, І. А. Максимович, М. І. Леньо, В. Л. Галяс. Довідник. 2-ге видання. Львів. 2014. 152 с.
3. Кирк Р., Бонагура Дж. Современный курс ветеринарной медицины. Москва : Аквариум-Принт. 2014. 1376 с.
4. Мазуркевич А. Й. Фізіологія тварин. Київ : Нова книга. 2012. 424 с.
5. Мейер Д., Харви Д. Ветеринарная лабораторная медицина. Интерпретация и диагностика. Москва : Софион. 2007. 456 с.
6. Петерсон С. Шкірні хвороби котів. Москва: Акваріум-Принт. 2008. 168 с.

УДК 619:616.98

Марчук М. М., лікар ветеринарної медицини

Дуда Ю. В., кандидат ветеринарних наук, доцент

Корейба Л. В., кандидат ветеринарних наук, доцент

Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро

e-mail: lyudkorFLK@gmail.com

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ ХЛАМІДІОЗОМ СОБАК

Вступ. Захворюваність хламідіозом серед тварин залежить від форми прояву хвороби. За респіраторної форми, захворюваність становить до 60%, летальність до 30%, за кишкової відповідно – 20 та 50%, за енцефалітного хламідіозу летальність складає 100%. Захворюваність і летальність може збільшуватися, якщо хвороба ускладнюється бактеріальними та вірусними інфекціями [1-3].

Матеріали і методи дослідження. Діагностичні та лікувальні заходи у хворих хламідіозом собак різних вікових груп і порід проводили в умовах розплідника «Звездное счастье» Кінологічної спілки України Криворізького району Дніпропетровської області. Основну увагу приділяли лабораторній діагностиці, а саме імунологічній (ІФА). Схеми лікування хворих хламідіозом собак наведені у таблицях 1 і 2.

Результати досліджень. Лікування хворих на хламідіоз собак було комплексним, з урахуванням клінічної форми хламідіозу, тяжкості перебігу хвороби та наявності ускладнень і передбачало застосування засобів етіотропної та інтенсивної вітамінотерапії, імунокорекції і біокорекції. Для оцінки ефективності антибіотиків, а саме «Офлоксацинвет 10%» і «Байтрил 5%», «Ровамицин» та «Азимед» і «Дорин-Р» й «Юнидокс Соллютаб» в лікуванні собак умовно були сформовані дві групи по 5 тварин у кожній та проведено 3 курси лікування по 7–10 діб з перервами у 10 діб. Згідно результатів лабораторних досліджень було встановлено хворих тварин, сумнівно хворих та тих, що одужали після проведеного курсу лікування. Так бачимо, що в першій дослідній групі хворих на хламідіоз собаки відсутні, сумнівно хвора – 1 тварина (10%), одужали – 4 (90%). У другій дослідній групі 2 (45%) тварини залишились хворими на хламідіоз, 2 (45%) тварини сумнівно хворі і лише 1 (10%) тварина видужала (таблиця 3).

Таблиця 1

Схема першого курсу лікування собак

Перша дослідна група	Друга дослідна група
Антибіотик «Офлоксацинвет 10%» внутрішньом'язово, 0,25 мл на 10 кг маси тіла, впродовж 7 діб	Антибіотик «Байтрил 5%» п/ш по 1 мл на 10 кг маси тіла, 1 раз в день впродовж 7 діб
Імуностимулятор «Циклоферон», внутрішньом'язово, 5 разів, по 0,7 мл/гол. з інтервалом	

48 год. 5 ін'єкцій
Вітамінний препарат «Гамавит» внутрішньом'язово, по 0,5 мл/кг, 2 рази в день, впродовж 7 діб
Антигістамінний засіб «Диазолин - Дарница» по 0,025 г всередину один раз на добу впродовж 10 діб
Для лікування кон'юнктивітів призначали закладання в кон'юнктивальний мішок мазь, що містить тетрациклін, 1–2 рази на добу
Гепатопротектор «Эссенцеале форте Н» всередину по 1 капсулі 2 рази на добу, протягом 7 днів
Для нормалізації біоценозу «Бифидумбактерин форте» всередину по 1 капсулі, один раз на добу впродовж 10 діб
Антисептичний препарат «Октенисепт» в розведенні 1:8 на дистильованій воді спринцювання піхви по 10 мл тричі на добу

Таблиця 2

Схема другого курсу лікування собак

Дослідна 1	Дослідна 2
Антибіотик «Ровамицин» 1/8 табл. внутрішньо, 1 раз на добу впродовж 7 діб	Антибіотик «Азимед» за годину до або за 2 після годівлі по 10 мг на 1 кг маси тіла 1 раз на добу впродовж 7 діб
«Катозал 10%», внутрішньом'язово 1 мл/10кг маси тіла, 1 раз на день впродовж 7 діб	
Антигістамінний засіб «Диазолин - Дарница» по 0,025 г всередину один раз на добу впродовж 7 діб	
Для лікування кон'юнктивітах призначали закладання в кон'юнктивальний мішок мазь, що містить тетрациклін, 1–2 рази в день	
Гепатопротектор «Ковертал» внутрішньом'язово 0,1 мл/1 кг 2 рази на добу, впродовж 10 діб	
Для нормалізації біоценозу «Бифидумбактерин форте» по 1 капсулі, один раз на добу впродовж 7 діб	
Антисептичний препарат «Октенисепт» в розведенні 1:8 на дистильованій воді спринцювання піхви по 10 мл тричі на добу	

Із таблиці 3 видно, що схема лікування собак першої дослідної групи дала більш позитивний результат, порівняно з другою. В собак першої дослідної групи референс значення негативний – 0,52К, а в другій – сумнівний – 0,90К.

Таблиця 3

Ефективність лікування сук за хламідіозу

Референс значення	Перша дослідна група		Друга дослідна група	
	Кількість тварин	Частина від загальної кількості, %	Кількість тварин	Частина від загальної кількості, %
Позитивний	0	0	2	45
Сумнівний	1	10	2	45
Негативний	4	90	1	10
Всього	5	100	5	100

Висновок. У комплексному лікуванні хворих хламідіозом собак в умовах племінного підприємства «Звездное счастье» кінологічної спілки України Криворізького району Дніпропетровської області найкращий лікувальний ефект хламідійної інфекції виявлено при застосовуванні антибактеріальних препаратів широкого спектру дії «Офлоксацинвету10%», «Ровамицину» та «Дорину – Р».

Література

1. Бусол В., Постой В., Блажко А. Епізоотичний моніторинг // Вет. медицина України.

2002. № 3. С. 12–14.

2. Марчук М. М., Ващук О. М., Корейба Л. В. Поширення та особливості клінічного прояву хламідіозу у собак // Развитие науки в XXI веке : сб. статей XI междунар. конф. (Харьков, 14 марта 2016 г.). Харків : Научн. информ. центр «Знание», 2016. Ч. 3. С. 97–102.

3. Поширення хвороб заразної та незаразної етіології серед собак розплідника «Звездное счастье» Криворізького району / М.М. Марчук, Ю. Ю. Заїка, Ю.В. Дуда, Л. В. Корейба. // Сучасний стан і перспективи розвитку аграрного сектору України : тези доповідей II Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 11–12 жовтня 2017 р.). Дніпро : ДДАЕУ, 2017. С.77–80.

УДК 636.09.32/.38:616.99

Мельничук В. В., кандидат ветеринарних наук

Полтавська державна аграрна академія, м. Полтава

e-mail: melnychuk86@ukr.net

ЕПІЗООТИЧНА СИТУАЦІЯ ЩОДО НЕМАТОДОЗІВ ТРАВНОГО КАНАЛУ ОВЕЦЬ В УМОВАХ ЦЕНТРАЛЬНОГО ТА ПІВДЕННО-СХІДНОГО РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

Результати гельмінтологічних досліджень ряду зарубіжних і вітчизняних дослідників свідчать про значне поширення гельмінтозів овець, збудниками яких є шлунково-кишкові нематоди, що спричиняють як моноінвазії, так і змішані поліінвазії, у складі яких виявляють два, три або більше видів нематод. Нерідко в організмі овець формуються асоціативні інвазії, компонентами яких є нематоди, цестоди, трематоди та найпростіші організми [1–3].

Видовий склад нематодозів травного каналу овець у різних країнах світу представлений, переважно, збудниками стронгілятозів органів травлення, трихуридозу, скрябінемозу, стронгілоїдозу й капіляріозу. Дослідниками визнано, що фауна стронгілят органів травлення, що паразитують у домашніх овець, є найрізноманітнішою порівняно з іншими нематодозами травного каналу тварин. Так на території Австралії основними нематодами шлунково-кишкового каналу є стронгіляти 7 родів та 14 видів: *Haemonchus* (*H. contortus*), *Teladorsagia* (*T. circumcincta*), *Trichostrongylus* (*T. axei*, *T. colubriformis*, *T. vitrinus*), *Cooperia* (*C. curticei*), *Nematodirus* (*N. spathiger*, *N. fillicollis*, *N. abnormalis*, *N. battus*), *Oesophagostomum* (*O. venulosum*, *O. columbianum*), *Chabertia* (*C. ovina*) і *Bunostomum* (*B. trigonocephalum*) [4–6].

У зв'язку з вищенаведеним за мету дослідження було поставлено вивчити поширення та встановити видовий склад збудників нематодозів травного каналу овець в умовах господарств Центрального та Південно-східного регіонів України.

Матеріали і методи дослідження. Роботу виконували впродовж 2015–2020 рр. на базі лабораторій кафедр паразитології та іхтіопатології Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З.Гжицького й паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи Полтавської державної аграрної академії.

Вивчення епізоотичної ситуації щодо нематодозів травного каналу овець проводили у господарствах Центрального та Південно-Східного регіонів України (Запорізької, Київської та Полтавської областей). Копроовоскопічні дослідження проводили за кількісним методом Мак Мастера.

З метою визначення видового складу збудників нематодозів травного каналу овець проводили збір гельмінтів методом повного гельмінтологічного розтину органів шлунково-кишкового тракту загинилих або вимушено забитих овець за методом К. І. Скрябіна [7]. Ідентифікацію видової належності нематод травного тракту овець проводили за визначниками В. М. Івашкіна і ін., (1998) [8].